No 1850

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 25 MEI.

AMSTERDAM, 24 Mei

FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE, door de Gratie Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel, Bisschop van Haarlem.

Aan de Geestelijkheid en de Geloovigen van ons Bisdom zaligheid in den Heer!

Door het laatste Herderlijk Schrijven van den Hoogwaardigen Heer Internuncius van den Apostolischen Stoel, is U, Eerwaardige Geestelijkheid en Beminde Geloovigen, openbare aankondiging gedaan van den Apostolischen Brief, waarbij Zijne Heiligheid Paus Pius IX de Katholieke Kerk hier te lande weder onder het gewone Bisschoppelijk Bestuur geplaatst, en het Bisdom van Haarlem (waartoe Gij behoort) opgerigt of hersteld heeft, alsmede van de Apostolische Breve van den 4den Maart ll. waarbij Zijne Heiligheid mij, hoe onwaardig ook, tot Bisschop dezer diocese heeft aangesteld.

Ten gevolge daarvan, naar de Kerkregelen bezit van dit Bisdom genomen en de mij toch trouwde Bediening en het Bestuur aanvaard hebbende, rigt ik, als uw aller Herder, deze eerste woorden tot U allen.

Eerwaardige Geestelijken, Beminde Geloovigen, voorzeker is het eene groote gebeurtenis voor U, dat de goddelijke, aan de regterhand des Vaders gezetene Opperherder der Kerk, op uw langdurig bidden, den dag heeft doen aanbreken, waarop zijn Plaatsbekleeder hier beneden gebieden kon, dat uw onmiddellijke Herder rang zou hebben onder de opvolgers der Apostelen; den dag waarop de Herder, wiens woorden Gij hoort, uw Bisschop is: uw Bisschop, omdat hij voor U door de heilige wijding tot dien rang wordt verheven, en, insgelijks voor U, door den H. Geest als Bestuurder in Gods Kerk gesteld. Te regt verheugt Gij U daarover, en brengt Ge voor de vervulling uwer lang gekoesterde wenschen uwen hartelijken dank aan den Vader der barmhartigheden, den God aller vertroosting.

Doch terwijl ik gaarne belijd, dat ik deze gevoelens van blijdschap en dankbaarheid deel, mijne Geliefden, kan ik het u evenwel niet verbergen, dat ik tevens huiver, omdat op mij de last gelegd is, Bisschop van Haarlem te zijn. Steeds, en overal, en voor ieder is het Bisschopsambt een zware last, te duchten zelfs voor engelenschouderen. Wat moet dat ambt niet zijn in eene zoo veelzijdig bewogene en geslingerde eeuw als de onze? in een zoo even pas weer in 't aanzijn geroepen Bisdom, hetwelk niet slechts bestuurd, maar ook tot Bisdom gevormd en ingerigt moet worden? Wat moet het niet zijn voor mij, dien talooze onvolmaaktheden en zwakheden voor minder last moeten doen schrikken? Dan hoe groot en hoe gegrond mijne vrees ook moge zijn, mijne hoop is grooter en vaster; want de vrees heeft haren grond in de zwakheid van het schepsel en in [illegible] van den last, maar de hoop steunt op [illegible], bij wien [illegible] is [illegible] in de zwakheid [illegible] Gij hebt [illegible] veel gebeden [illegible] ben met [illegible] ook de [illegible] hunne Koningin en de Apostelen van ons vaderland aan het hoofd, zijn Jesus, den eenigen Middelaar, te voet gevallen; de strijdende Kerk op aarde en de zegevierende [illegible] daarboven hebben met gezamenlijke zuchten gebeden, dat geschieden mogte wat Gode welbehagelijk en ons heilzaam zoude zijn; die beden tot Jesus en in [illegible] naam gestort, neen, zij zijn niet verworpen; zij [illegible] verhoord, wij mogen het vertrouwen, — niet slechts [illegible] van de regeling onzer kerkelijke belangen, maar ook ten aanzien van de personen aan welke door de bevoegde magt het Kerkelijk Bestuur is opgedragen. Met dit vertrouwen, gesterkt door het bewustzijn dat ik mij deze eer niet aangematigd heb, durf ik mij aanzien als van God geroepen, gelijk Aaron (2), en als van Christus gekozen en gesteld om te gaan en vruchten voort te brengen, vruchten die blijven (3).

Aan dit vertrouwen op God sluiten zich ook omstandigheden aan, geschikt om mijne vrees te matigen. Ik kom niet op een onbebouwden, woest liggenden akker; integendeel, op een akker die, naar omstandigheden, uitnemend is verzorgd geworden, en wiens vruchtbaarheid aan die zorgen uitnemend beantwoord heeft. Ik acht hier toepasselijk de woorden des goddelijken Opperherders aan zijne Apostelen: »een ander is het die zaait, en een ander is het die maait. Ik heb u gezonden om te maaijen dat gij niet bearbeid hebt; anderen hebben het bearbeid, en gij zijt in hun arbeid ingetreden" (4). Inderdaad, hoe langdurige, zware en (met blijdschap zeg ik het) hoe gelukkige arbeid is er niet aangewend op den akker, waar 't mij nu belast wordt te maaijen? Wien komt hier niet aanstonds voor den geest, al wat van den Heiligen Apostolischen Stoel tot behoud, voortplanting en bloei der godsdienst in deze landen, is uitgegaan? Wie herdenkt niet met dankbaarheid die waakzame bekommeringen, die wijze verordeningen, die teedere liefde, waarmede de Opperherders, vooral sedert hier het Bisschoppelijk Bestuur had opgehouden, dit gedeelte hunner kudde verpleegd hebben? Wie kent niet wat er, onder de leiding der van hen gezondene Kerkvoogden, verrigt is en tot stand gebragt? Geen zorgen zijn er gespaard, geen vermoeijenissen ontzien; en 'tgeen nu door de besluiten van onzen Heiligen Vader Pius IX gebeurd is, bekroont waardiglijk, als volmaking van het uitgewerkte, die lange reeks van heilzame bemoeijingen. En Gij, Eerwaardige Geestelijkheid van allen rang en stand, trouwe Arbeiders in 's Heeren wijngaard, met welke ik reeds zoo vele jaren verkeerd en gewerkt heb, wat ijver hebt Gij, en hebben uwe voorgangers niet aan den dag gelegd? Met onvermoeide inspanning en verwonderlijk beleid, met diep ontzag en groote volgzaamheid jegens uwe Overheden, hebt Gij dien akker beploegd, bezaaid en besproeid. En God, zegenend op uw zwoegen nederziende, heeft den wasdom gegeven; want wie hier zijne oogen opslaat, hij ziet de akkers overdekt van vruchten, gerijpt tot den oogst. Neen, ik kan het niet zwijgen, zulk eene Geestelijkheid en zulke Geloovigen verbieden mij, te veel aan de vrees toe te geven.

Dan, Eerwaardige Mannen en Geloovigen, hoe regtmatig het vertrouwen, door die overwegingen opgewekt, ook wezen moge; ik moet U niet te min herinneren 'tgeen de Apostel schrijft: »werkt uwe zaligheid met vrees en beving. Want God is het, die in U het willen en het volbrengen werkt naar zijn welbehagen" (5). Het zoude vermetel zijn, indien wij, onze wenschen door Gods barmhartigheid nu vervuld, onze beden verhoord ziende, en het goede door zijne genade tot stand gebragt opmerkende, alle vrees aflegden, alsof wij voortaan wijsheid en kracht genoeg in onszelven zouden vinden. Niet slechts het willen en beginnen, maar ook het voortzetten en het voltrekken hangen van zijn welbehagen, van zijne vrije genade af. [illegible] moeten ons alzoo op nieuw en voortdurend voor Hem [illegible] genade, [illegible] Ach! Mijne Geliefden, [illegible] wat ik zijn moet, indien God het mij niet maakt! Door de goddelijke genade is nu wel de wil in mij, om voor U te zijn dat ik moet zijn, namelijk de goede herder, zoo als wij dien, uit de onderwijzingen en het voorbeeld van den bij uitnemendheid Goeden Herder, hebben leeren kennen; gaarne wil ik, gelijk Paulus, die trouwe navolger des Goeden Herders, alles voor allen worden, om allen te doen zalig worden; (6) gaarne, als hij, wat het mijne zijn mogt en daarenboven mijzelven ten beste geven voor uwe zielen (7); maar van dit tegenwoordig willen tot het volbrengen, en dat wel ten einde toe, welk een afstand, Mijne Geliefden! Opdat Hij dan, die het goede werk in ons begonnen heeft, het ook voltrekke, vereenigt U met mij in het gebed, en vraagt Hem, dat Hij het nu tot stand gebragte werk bevestige en behoude; inzonderheid, dat Hij uwen Bisschop bekleede met kracht uit den hoogen, gelijk Hij op den Pinksterdag de Apostelen bekleed heeft; dat Hij hem met zijnen Heiligen Geest vervulle, en dat de H. Geest zijne gaven rijkelijk in hem uitstorte; opdat ik, Mijne Geliefden, voor U tot uitdeeler van Gods geheimenissen verheven, door zijne genade onder de uitdeelers getrouw bevonden worde (8). Dit zal niet slechts mijn, maar ook uw heil wezen, en zoo zullen kudde en Herder te gader behouden worden.

Ofschoon ik bij dit mijn eerste herderlijk schrijven geene punten, buiten de boven aangeroerde, wil behandelen, kan ik het evenwel niet eindigen, Mijne Geliefden, zonder U nog uitdrukkelijker op hetgene Gij voor het éene noodzakelijke te doen hebt, bedacht te maken, en dus U tot de getrouwe beoefening der christelijke deugd, ieder volgens zijn stand en staat, ten ernstigste op te wekken. Ik dring er met dat inzigt bij U allen op aan, dat ieder, zijne bestemming voor de eeuwigheid indachtig, het leven op deze aarde als eene voorbereiding tot den hemel leere aanzien, en daarom zich van de aarde en het aardsche losmake. Zoo doende zult Gij niet slechts de onvergankelijke vreugde eenmaal verwerven; maar zoo zult Gij ook, te midden van alles wat U hier beneden mogt bejegenen, zelfs te midden der grievendste verongelijkingen en der grootste rampen, eene kalmte en tevredenheid smaken, welke zullen verhinderen, dat Ge ooit inderdaad ongelukkig zijt. Zoo doende zult Ge begrijpen en in oefening weten te brengen, dat de Apostel Jacobus schrijft: »Ziet het aan, mijne broeders, als enkel blijdschap, wanneer u velerhande beproevingen overkomen, wetende dat de beproeving uws geloofs verduldigheid uitwerkt, en dat de verduldigheid het werk voleindt, zoodat gij volmaakt en volkomen zijt, in niets te kort schietende» (9). Met den Vorst der Apostelen wijs ik U op den jongsten dag, »als wanneer Gij u zult verheugen, schoon Ge nu, zoo het noodig is, een weinig tijds bedroefd wordt door velerhande beproevingen, opdat de beproeving uws geloofs, veel kostbaarder dan goud (hetwelk beproefd wordt door het vuur), bevonden worde tot lof en glorie en eer bij de openbaring» — dat is, de tweede komst — »van Jezus Christus» (10). Houdt dus, Mijne Geliefden, het oog steeds gevestigd op die komst van Jezus in heerlijkheid; want wie geloovig op die heerlijkheid staart, overweegt hoe zij verworven is, en zich de beloften Gods en de verdiensten des Verlossers herinnert; wie alzoo doordrongen wordt van de verhevenheid zijner bestemming, en van het vertrouwen waarmede hij hare bereiking verwachten kan; die is ontoegankelijk zoo voor verleiding als voor schrik, en hij is op aarde onder de menschen als iemand die reeds in den hemel verkeert. Nog eens dan, Mijne Geliefden, [illegible] gevestigd op de heerlijkheid [illegible] zal komen; [illegible] Broeder[illegible] ootmoedig; geen kwaad [illegible] kwaad, geen smaad met smaad vergeldende, maar daarentegen zegenende, dewijl gij daartoe geroepen zijt, dat gij den zegen ervet. Want die het leven beminnen en goede dagen zien wil, (zoo gaat de Apostel voort) die bedwinge zijne tong van het kwaad, en doe het goed, hij zoeke den vrede en jage dien na, want de oogen des Heeren zijn [geopend] over de regtvaardigen, en zijne ooren voor hunne gebeden; maar 's Heeren aanschijn is tegen degenen die het kwaad doen. En wie is er die u schaden kan, zoo gij u beijvert het goede te doen? Daarenboven, zoo gij iets lijdt om der geregtigheidswille, heil u." (11). Hebt dan, Mijne Geliefden, deze woorden des eersten Stedehouders van Jezus op aarde, die niets anders zijn dan eene verkondiging der wetten door den Koning der Kerk zel-

(1) II Cor. XII. 9.
(2) Hebr. V. 4.
(3) Joan. XV. 16.
(4) Joan. IV. 37, 38.
(5) Philipp. II. 12, 13.
(6) I. Cor. IX. 22.
(7) II Cor. XII. 15.
(8) I Cor. IV. 1, 2.
(9) Jac. I. 2—4.
(10) I Petr. I. 6, 7.
(11) I. Petr. III. en e. v.

ven gegeven, steeds voor den geest en in het hart. Daardoor inzonderheid zult Gij aan allen toonen, dat Gij de U gewordene gunst waardig zijt, terwijl Gij tevens uwen roep en uwe verkiezing zeker zult maken (12).

Eindelijk vraag ik nog uwe gebeden voor alle menschen, inzonderheid voor zijne Heiligheid den Paus, voor Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning en het Koninklijk huis, en voor uwe Overheden, zoo geestelijke als wereldlijke.

Overeenkomstig met het bovenstaande, geven wij de volgende voorschriften:

I. In alle kerken van ons Bisdom zal na de Hoogmis van den dag, waarop deze Herderlijke Brief voorgelezen wordt, een *Te Deum* gezongen worden tot dankzegging voor het verkregen goed, en daar achter, met het gebed tot dankzegging, het gebed voor Z. H. den Paus.

II. Terwijl wij alle Priesters binnen ons Bisdom verzoeken, om spoedig na het ontvangen van dit schrijven eene H. Mis (zonder voorafgaande aankondiging) tot onze intentie op te dragen, schrijven wij voor, dat zij gedurende acht dagen na het ontvangen van dezen brief, dagelijks, als de rubrieken het toelaten, in de H. Mis het gebed zullen lezen *pro omni gradu Ecclesiae*, en na die acht dagen, tot weder opzeggen toe, het gebed *pro quacumque necessitate*, zullende die gebeden iedere andere tot heden welligt bijbehoudene *oratio imperata* vervangen. Wij noodigen de Priesters van ons Bisdom uit, op die dagen, waarop de rubrieken toelaten het getal der bij de H. Mis voorgeschreven oraties te vermeerderen, die voor Z. H. den Paus onder de bijgevoegde te nemen.

III. In alle kerken zal, van de afkondiging dezes af tot wederopzeggen toe, dagelijks na die H. Missen tot welke de geloovigen bijeenkomen, de litanie van de Allerzaligste Maagd Maria tot onze intentie luide voorgebeden worden.

En zal dit ons Herderlijk schrijven op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen in al de kerken van ons Bisdom, op den eersten Zon- of plegtige Feestdag na de ontvangst.

Gegeven te Warmond op den Feestdag van Ons Heeren Hemelvaart 1853.

De Bisschop van Haarlem,
† FRANCISCUS JACOBUS.

(12) II Petr. I. 10.

De twee artikelen over Holland, medegedeeld door het *Journal des Débats* zijn bekend. Wij veronderstellen dat evenzeer bekend is, dat het *Journal des Débats*, onder de groote Fransche bladen, eene eerste plaats inneemt en gehouden wordt voor een blad, dat in schoone litterarische vormen den geest van Voltaire tracht voort te planten. Alle godsdiensten voor even goed houdende, omdat het in den grond aan niet ééne geloof hecht, ziet men dan ook het *Journal des Débats* met het Christendom spelen, en het ontkleeden en verkleeden, naarmate het uur van den dag zulks vordert, om het als een soort van filosofie aan de behoeften van het tegenwoordige geslacht dienstbaar te maken.

Voltaire begon met het Protestantismus in bescherming te nemen tegen het Katholicismus. Het *Journal des Débats* volgt den patroon op den voet na. De bovengenoemde artikelen leveren er wederom het bewijs van. De *Univers* heeft in een belangrijk hoofdartikel zich de moeite gegeven om aan te toonen, hoe het *Journal des Débats*, hoogstwaarschijnlijk door verkeerde opgave uit Holland zelf, in de war gebragt, de onderhandelingen van het Hof van Rome met het Haagsche kabinet geheel scheef voorstelt, en willens of onwillens, den Heiligen Stoel verwijten en beschuldigingen naar het hoofd werpt, die geen anderen grond kunnen hebben dan diepe onkunde. Gelijk meest altijd, zoo vertoont ook hier wederom het *Journal des Débats* zijn gewone taktiek, die niet anders is dan de filosofische stoutheid, getemperd door een soort van jansenistische sluwheid.

Het is vooral de ongelukkige uitvlugt der bewegingspartij, namelijk deze: — dat de Paus de wijze en het oogenblik van de herstelling der hierarchie had moeten kenbaar maken, — die door het geachte Fransche blad in bescherming wordt genomen.

Het blijkt zonneklaar, zegt de *Univers*, dat het *Journal des Débats* de Hollandsche quæstie niet zeer goed bestudeerd heeft; want zijne oordeelvellingen, wat de hoofdpunten betreft, zijn door en door valsch. En wat de oorzaken betreft, die de agitatie in Holland hebben te voorschijn geroepen, ook hiervan weet hij niets af. Die oorzaken zijn toch bekend genoeg. Het protestantsche fanatismus, dat zijn steun vindt in de geheime genootschappen, wil, door zulk eene uitbarsting van haat, den voortgang van het Katholicismus smoren en zijne aloude dwingelandij weder meester worden. De reorganisatie der geheime genootschappen, die voor eenige jaren plaats had, bereidde die beweging in stilte voor, en de raddraaijers bleven steeds uitzien naar eene gelegenheid. De fraaije geesten van het *Journal des Débats* vinden nu, dat die beweging »de zeer natuurlijke wederslag is van de buitensporige taal, waaraan vooral in Frankrijk, de overdrijvers van het Katholicismus zich hebben schuldig gemaakt." Helaas! wij weten het hoe alles wat Katholiek is door het *Journal des Débats* als overdreven wordt beschouwd. Zoo zijn het dan de Fransche Katholieken, die in Holland de protestantsche agitatie op de been hebben geroepen. Waarlijk een geheel nieuw gezigtspunt!

Maar het volgende is niet minder nieuw!

»Het is zeer duidelijk (zoo spreekt naamlijk het *Journal des Débats*) dat de Protestanten niet op hun gemak waren, ziende hoe het ultramontanismus, waar het maar kan, het masker aflegt, en zich aankant tegen elke soort van staatkundige, burgerlijke en godsdienstige vrijheid, stoutweg verklarende dat het de verdraagzaamheid slechts aanneemt onder zekere voorwaarde en voor een bepaalden tijd, te weten tot op het oogenblik dat het zich sterk genoeg zal vinden om alle andere eerediensten in het stof te vertreden.

»ARMAND BERTIN."

Het waarheidlievende blad zou er nog al in zitten, indien het moest opgeven hoe het aan die juiste berigten kwam. Leve de protestantsche verdraagzaamheid zoo dierbaar aan het *Journal des Débats!* In Holland, in Engeland, in Pruissen, in Zwitserland, barst ze overal uit. Het komt ons voor dat de slagtoffers der ultramontaansche tyrannij er wel bij varen.

Het is inderdaad kurieus den heer Armand Bertin den Paus lessen van voorzigtigheid te hooren geven! och, of het Pausschap zich mogt verbeteren en de rigting der eeuw volgen! die oude taktiek verbergt zeer slecht de vijandschap dier staatkundigen, welke zich van de godsdienst bedienen in zoo verre ze hun personen en eigendommen beschermt, maar hardnekkig blijven weigeren haar die onafhankelijkheid toe te kennen, waarin alleen haar kracht en gezag bestaat.

Waar heeft het *Journal des Débats* het van daan gehaald, dat het ultramontanismus zich verklaart tegen elke soort van vrijheid? Integendeel, het ultramontanismus verheft er zich op van alleen alle waarachtige godsdienstige, staatkundige en burgerlijke vrijheden te verdedigen. Wat de verdraagzaamheid betreft, die wel degelijk te onderscheiden is van de vrijheid, zoo moeten wij aanmerken, dat, indien het *Journal des Débats*, de dogmatische verdraagzaamheid bedoelt, het ultramontanismus die op geenerlei wijze aanneemt, zelfs niet als voorbijgaande maatregel. Is er echter sprake van politieke verdraagzaamheid, dan zegt het ultramontanismus dood eenvoudig, wat het *Journal des Débats* ieder dag predikt, namelijk dat deze verdraagzaamheid hare grenzen heeft, en dat deze grenzen noodwendig in elke maatschappij omschreven worden door den algemeenen stand der geloofsbegrippen en der zeden, door de verkregen regten, en door duizend andere oorzaken, die de staatkundige en burgerlijke wetten der volken wijzigen. De volstrekte, algemeene, grenzenlooze verdraagzaamheid heeft nooit bestaan, en zal ook wel nooit bestaan; het *Journal des Débats* is er evenmin van gediend als de Ultramontanen, en dus komt die geheele vraag tusschen hen en dat blad slechts neer op eene quæstie over de grenzen, en deze hangt altijd af van tijden, plaatsen en omstandigheden. Maar die quæstie kan niet behandeld worden ligt en digt weg. Genoeg zij het hier enkel naar hare oplossing te verwijzen, om het begrijpelijk te maken, dat de Katholieken, waar zij het beginsel van verdraagzaamheid ten opzigte van zekere valsche godsdiensten aannemen, in die verdraagzaamheid geen voorbijgaande maatregel zien, maar een wezenlijk regt, 'twelk zij gehouden zijn te eerbiedigen; zelfs dan nog als ze zich sterk genoeg zouden wanen, om hen, die er in het bezit van zijn, te kunnen vertreden.

Men leest in het *Journal de Bruxelles*:

Een der dagbladen van Amsterdam, de *Amsterdamsche Courant*, bekend als een der organen van het nieuwe ministerie, is er op uit om het ongeduld der ultra-protestanten tot bedaren te brengen, die er zich over beklagen dat men zoo lang blijft dralen met de beloften te vervullen, door het nieuwe Kabinet gegeven om namelijk *de niet katholieke bevolking eene bevrediging* te schenken. Maar hoe zal men dit moeten aanleggen om aan een gedeelte der bevolking eene bevrediging te geven, zonder een ander gedeelte in zijne regten te krenken? Het is toch vrij zeker dat het oude ministerie den Katholieken vrijheid heeft gelaten om zich in alles wat hun eeredienst betreft te organiseren, overeenkomstig hunne behoeften, wijl de Grondwet, wilde men haar ongeschonden laten, niet tot zulk een rekbaarheid was te brengen. Men zal weder het voorwendsel van den *vorm* te hulp roepen. Maar de *vorm* geeft immers geen magt om het *regt* te verkrachten. Doch het orgaan van het Kabinet belooft niet aan de ultra-protestanten eene bevrediging, maar *verzekert hun zelfs dat zij er nog bij winnen zullen, als men maar een weinig geduld heeft.* Zulk een taal moet natuurlijk de bezorgdheid der Katholieken opwekken. Men ziet dat het ministerie verlegen is, en zal moeten dansen naar de pijpen van hen, die het de overwinning bij de verkiezingen gemakkelijk hebben gemaakt.

Men leest in de *Grondwet*:

De *Amsterdamsche Courant* zwijge toch niet langer. Nog altijd is zij ons het antwoord op een paar belangrijke vragen schuldig. Zij kan toch in waarheid niet verlangen, dat wij in haar zoo een onbepaald krediet stellen, om eene hoog-opklimmende rekening, zonder eenige afdoening, met haar open te houden?

Wij zullen haar herinneren, dat wij er op hebben gewezen: dat in de circulaire, door den heer van Reenen aan de Kommissarissen des Konings gerigt, is gesproken van de *verkiezingen*, en hun wel degelijk is aanbevolen, *om op die verkiezingen invloed uit te oefenen.*

Ten tweede: onze vraag, betrekkelijk het aanzoek, in België gedaan, om vrije korrespondentiën uit de Belgische dagbladen te weêren. Naar het schijnt kan het ook wel aan de brievenpost hebben gelegen. Sedert de laatste acht dagen zijn de korrespondentiën, die van hier naar een groot Belgisch dagblad zijn verzonden, *door dat dagblad niet ontvangen.*

Waaraan dit toe te schrijven? Aan achteloosheid in onze brieven-administratie? — Of van de Belgische? — Wie weet? Onder zoo groote menigte brieven, als dagelijks worden verzonden, kunnen zoo ligt de *gekleurde* brieven van het bedoelde blad worden vermist. Maar juist thans, schijnt om meer dan eene reden, jammer!

»Hoe men eene *bestaande wet*, zonder die af te schaffen, kan krachteloos maken — en hetgeen dus verder op diezelfde manier te wachten is — blijkt, indien het feit waar is, uit onderstaand interessant berigt, dat door de *Arnhemsche Courant* wordt medegedeeld:

„Nagenoeg alle gemeente-besturen zullen nog onbekend zijn met eene ministeriële decisie, dezer dagen hun rakende genomen, en daar het van belang is op deze hunne aandacht te vestigen; deelen wij mede dat het thans is uitgemaakt, dat de gemeentebesturen, niettegenstaande de invoering der nieuwe gemeentewet, *verpligt zijn* aan te nemen de tienjarige alphabetische tafel der acten van geboorten, huwelijken en overlijden, welke hun met den 1sten Julij aanstaande door de griffiers der arrondissements-regtbanken in dit Koningrijk, achtervolgens het decreet van 20 Julij 1807 zullen worden toegezonden, geschreven zijnde op formaat zegels van 69 cents, en zulks tegen betaling der schrijfloonen en zegelgelden door de respectieve gemeenten te dragen."

»Zie, hier dus, *door eene ministerieële aanschrijving*, met één slag de schrijfloonen, leges etc. hersteld, *die door de* GEMEENTE-WET *zijn afgeschaft.*

»Welkom, Nederland! in het vaderland der ministeriële besluiten!"

Men schrijft ons van den Rijn-kant:

»'t Is u bekend, dat de geleerde Dr. Binterim eene brochure heeft uitgegeven: *die geheime Vorschriften der Jesuiten, ein altes Lügenwerk, jetzt in Nord-Deutschland neu aufgestelt*, tegen het drijven gerigt van sommige protestantsche predikanten in Pruissen, die eene menigte pamfletten geschreven en uitgegeven hebben tegen de missien en tegen de Jezuiten. Zij hebben, naar hunne gewoonte, oude leugens opgewarmd, vooral die nopens de *monita secreta Soc. Jesu*, die reeds in 1612 het licht zagen, doch thans als eene nieuwe ontdekking worden opgedischt. Dr. Binterim is voor de regtbank geroepen, nadat men zijne brochure in beslag had genomen. De prokureur des Konings eischte den 13 Mei, dat het korrektionneel geregtshof te Dusseldorf, naar aanleiding van Titel X § 135, van het strafwetboek van 14 April 1851, hem zou veroordeelen tot 3 maanden gevangenis en de kosten.

»De regtbank heeft haar vonnis uitgesteld; wij weten niet of zulks was, om de uitspraak vooraf aan de regering te onderwerpen? Eerst den 19 is het volgende vonnis uitgesproken: »Dr. Binterim wordt *vrijgesproken* en zijn in beslag genomen brochure zal hem worden terug gegeven; de aangeklaagde plaats moet echter behoorlijk worden veranderd."

»Men verwacht met ongeduld dat de boekverkoopers deze brochure verkrijgbaar stellen, die op nieuw het volk zal inlichten omtrent de sluwe streken van de vijanden der Kerk. Dr. Binterim, de moedige kampvechter voor het Katholicismus in Duitschland, is nog nimmer uit het veld geslagen gedurende de 51 jaren, dat hij op het slagveld verkeerd heeft. De door hem behaalde zegepralen zijn niet minder talrijk, dan de aanvallen, waarvan zijne vijanden hem onder verschillende regeringen hebben ten doel gesteld. Er is andermaal sprake van een »bewijs van erkentelijkheid" voor de diensten die hij aan de Kerk bewezen heeft. Dezen keer zijn het noch de universiteiten, noch zijne leerlingen, die het initiatief zullen nemen; en wij zijn verzekerd dat men er niet langer aan denken zal zulks te beletten.

Z. M. heeft 1° goedgevonden de door den gemeenteraad van Wijdenes gedane benoeming van den burg J. Pereboom tot sekr.; 2° benoemd bij den waterstaat: tot hoofd-ing. 1e kl. J. A. van Essen; tot hoofd-ing. 2e kl. J. G. van Gendt; tot ing. 1e kl. J. A. Nicolson en A. B. Mentz; tot ing. 2e kl. F. D. N. van Deventer en F. W. H. van Opstal; tot adsp.-ing. F. J. van den Berg en J. van der Toorn; bij het dep.

van Binnenl. Zaken: tot refer. Mr. A. C. van Heusde, en tot komm. H. Tollius Drabbe.

Van het Nieuwe Diep wordt geschreven: »Als eene groote zeldzaamheid kan gemeld worden, dat het alhier den 16den Mei jl. van Groenland gearriveerde fregatschip *Martha*, gevoerd door den kapitein S. A. Bull, varende voor rekening van Purmerend, aan de kusten van Groenland meer dan 11,000 zeerobben heeft gevangen, waarvan 800 nog door gebrek aan vastwerk onbereid zijn gebleven. Deze vangst kan niet alleen als zeer zeldzaam, maar ook als zeer voordeelig beschouwd worden, daar elke zeerob minstens gemiddeld *f* 6 winst aanbrengt. Gemelde bodem was den 27sten Februarij jl. van Noorwegen naar Groenland uitgezeild."

— De Zuiderzee leverde deze week weder een tooneel van verstrooijing onder de schipperij, die overal langs deze kusten gestrand was uit gebrek aan water, dat door den steeds oostelijken wind was weggevloeid, zelfs zoo dat de bodem der zee van de kribben naar en langs Vollenhove geheel droog was, terwijl men met hooge laarzen den weg door zee van Kampen naar het eiland Schokland kon volvoeren, iets, dat nimmer of althans hoogst zeldzaam gebeurt.

Alleen in de nabijheid van Kragenburg, bevonden zich dan ook meer dan 150 gestrande schepen; waaronder eenige stoombooten en beurtschepen, zoo dat de gemeenschap op zee bijna geheel was verbroken.

De op heden naar het Noorden gekeerde wind, heeft op dit alles een gunstigen invloed uitgeoefend, zoodat de schepen thans weder het drooge verlaten en den weg hunner bestemming vervolgen kunnen.

LEYDEN, 22 Mei. Heden morgen had alhier eene treffende gebeurtenis plaats. Voor het Huis van den burgemeester, den Graaf van Limburg Stirum, viel een knaap in het Rapenburg; te vergeefs poogde men hem van den wal af te redden; hij dreef hoe langer hoe meer naar het midden en begon reeds te zinken, toen onze hooggeachte burgervader, die inmiddels van de zaak kennis had gekregen, uit zijne woning kwam toesnellen en zonder zich een oogenblik te bedenken, in het water sprong en het geluk had den knaap van een gewissen dood te redden. Eere zij den edelen man voor zijne moedige en menschlievende daad, waardoor hij zeker in de achting en toegenegenheid zijner medeburgers, die hij reeds in zoo ruime mate bezit, nog meer zal rijzen. (*A. C.*)

ROTTERDAM, 23 Mei. Heden namiddag omstreeks 4 ure vatte, door een ongelukkig toeval, het buskruid vuur in de werkplaats van den vuurwerkmaker, den heer G. Gall, aan de Lange Kade, gemeente Kralingen, nabij deze stad, en deed het gebouw, dat gedeeltelijk van hout gebouwd was, in spaanders uit elkander spatten. De ontploffing was zoo geweldig, dat die heinde en verre werd gehoord, terwijl wij zelfs ligte voorwerpen gezien hebben, geheel verkoold en sommige nog brandende, welke door den slag tot in de stad geworpen waren. Een der zonen van den heer Gall, een man van 35 jaren, alsmede een bij hem werkzaam zijnde jongen, van 14 of 15 jaren, hebben bij dit ongeval het leven verloren. Deze omstandigheid veroorzaakt, dat men omtrent de ware oorzaak in het onzekere blijft verkeeren. De vlammen, die zich dadelijk verhieven, deelden zich onmiddellijk mede aan den in de nabijheid staanden pelmolen van den heer van der Velden, die al spoedig in lichte laaije vlam stond, en, in weerwil der dadelijk toegesnelde brandblaschmiddelen, tot den grond is afgebrand. Zoo als bekend is, is den heer Gall eenige jaren geleden een soortgelijk ongeluk overkomen, waarbij destijds zijn jongste zoon is omgekomen. Zijne werkplaats was toen in de Boschlaan, waar hij nog woonachtig is, terwijl de werkplaats sedert, om brandgevaar, naar de Lange Kade verplaatst is. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Mei. De begrootingswet is door de Wetgevende Vergadering aangenomen. Vier leden hebben er tegen gestemd. Onder deze was ook de graaf de Montalembert, die ter dezer gelegenheid wederom eene schitterende redevoering heeft uitgesproken. Die spreker heeft vooral de regering streng gegispt over hare handelwijze met de goederen van het Huis van Orleans. De voorzitter der Vergadering heeft alles in het werk gesteld, om de rede van den heer de Montalembert telkens af te breken. Zulks is echter niet mogen gelukken; en men heeft het niet onopgemerkt laten voorbijgaan, hoe de voorzitter eindelijk zelf in verlegenheid is gebragt, toen de heer de Montalembert hem herinnerde aan zijne vroegere verhouding tot het geslacht van Orleans. Toen de heer Baroche de opmerking maakte dat men aan Orleans toch nog honderd millioen had gelaten, hernam de Montalembert terstond dat er toch niemand zou wezen, die de vrijspraak van een dief zou gronden op de omstandigheid, dat hij zijn slagtoffer niet geheel had uitgeplunderd. Ofschoon de redevoering van den heer de Montalembert een diepen indruk scheen te maken, is echter haar invloed op de stemming van weinig belang geweest.

— De brief waarbij de weduwe van den maarschalk Ney bedankt voor de haar toegedachte nationale belooning, vindt algemeen veel afkeuring. Reeds is het wetsontwerp der dotatie ingetrokken.

— Omtrent de arrestatien, welke voor eenige dagen te Parijs hebben plaats gehad, blijkt, dat de zaak van weinig of geen belang was.

— De keizer heeft zijne residentie gevestigd op St. Cloud.

— In de straat St. Martin zijn staatkundige geschriften, wapenen en ammunitie in een verdacht huis in beslag genomen. De bewoners zijn gearresteerd.

— De *Moniteur* behelst over het wets-ontwerp tot konversie der departements- en gemeentelijke schulden een uitvoerig artikel, strekkende om het publiek te doen opmerken dat die maatregel eene aanmerkelijke ontheffing voor de belastingpligtigen zal medebrengen. Uit dit artikel blijkt dat die schulden aangegaan zijn onder verpligting tot geheele aflossing binnen tien jaren, en dat het wets-ontwerp de gemeenten magtigt om ze te konverteren in eene schuld, welke eerst in vijftig jaren tijd afgelost moet zijn. Daar de bedoelde schulden meestal bij eene openbare instelling zijn aangegaan, twijfelt de regering niet aan de toestemming der schuldeischers tot de konversie.

— Men schrijft uit Madrid, dat de heer Salvador Bermudez de Castro tot Spaansch ambassadeur te Napels benoemd zou worden, in plaats van den markies de Viluma, die deze funktien alhier zal vervullen.

Voorts was te Madrid sprake, dat de linie van het Noorden, op last van den koninklijken raad, een onderwerp van beraadslaging in de Cortes zou uitmaken."

ENGELAND.

LONDEN, 21 Mei. Volgens de *Morning Herald* wordt Z. M. de Koning der Belgen tegen de helft der volgende maand in dit rijk verwacht, zullende hij tegenwoordig zijn bij de doopplegtigheid van zijnen neef, den jonggeboren Prins.

— In antwoord op eene interpellatie heeft Lord John Russell het volgende geantwoord: »Het schijnt dat de opstand tegen het gouvernement van den Keizer van China aanmerkelijke vorderingen heeft gemaakt; en volgens een der jongste berigten, zou de stad Nanking zelfs in de magt der opstandelingen gevallen zijn. Dat dit reeds is geschied, is nog niet zeker; maar in allen gevalle werd de stad bedreigd en rukte de magt der opstandelingen steeds voorwaarts. In deze omstandigheden heeft de Chinesche gouverneur van Shanghai, op bevel, naar hij zeide, van den gouverneur der provincie Nanking, eene mededeeling gedaan aan sir G. Bonham, den gouverneur der Britsche nederzettingen te Hongkong. Volgens de jongste berigten was de heer Bonham op het punt zich naar Shanghai te begeven, ten einde de personen en de goederen der aldaar verblijf houdende Britsche onderdanen te beschermen; en men meende dat de voorhanden middelen tot dat doel toereikend zouden zijn. De door Harer Majesteits regering gegeven bevelen houden in, dat er genoegzame magt tot bescherming van het leven en de have der Britsche onderdanen moet worden beschikbaar gehouden, maar dat men in den burgeroorlog niet tusschen beide komen moet. Vooralsnog kan ik geene stukken betreffende deze aangelegenheid aan het Huis mededeelen, noch omtrent de inzigten des gouvernements in nadere bijzonderheden treden."

— De *Vereeniging van de vrienden des vredes* hield den 17 dezer alhier hare zeven en veertigste jaarlijksche vergadering, en keurde het door den heer Samuel Gurney voorgestelde besluit goed. Dat besluit luidt als volgt: »De vereeniging heeft met leedwezen de oneerlijke en verbitterende taal [illegible] sche bladen immer tegen het [illegible] gouvernement voeren, aangezien deze taal alleen kan strekken om de oude vijandschap, welke beide natien reeds zoo veel onheil berokkend, te doen herleven. Zij beveelt ten sterkste alle vrienden van den vrede aan, alles te doen wat in hun vermogen is, om het vertrouwen en de vriendschappelijke verstandhouding tusschen Engeland en Frankrijk zooveel mogelijk te bevorderen en te versterken.

— De direkteuren van een Engelschen spoorweg in Yorkshire zijn in de vorige week door eene jury schuldig verklaard aan manslag, als hebbende door verzuim een ongeluk veroorzaakt, waarbij de machinist en de stoker van eenen spoortrein het leven verloren hebben. Zij zijn in hechtenis genomen, maar onder borgstelling ontslagen. De *Times* begroet dit als een heugelijk blijk dat men de verantwoordelijkheid der spoorweg-maatschappijen als ernstig gemeend begint op te vatten.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 23 Mei. Men schrijft uit Bern dat de Oostenrijksche gezant aldaar is teruggeroepen.

— Op eene door de kommissie voor de Grondwet in Hannover gedane vraag, of de regering de verzekering kon geven, dat zij zoo de op 25 April door haar voorgestelde wijzigingen in de Grondwet door de Standen worden aangenomen, geene verdere veranderingen in de Grondwet zou voorstellen, heeft de minister-president von Schele verklaard, dat de regering niet op zulk eene vraag kan antwoorden.

BERLIJN, 21 Mei. Volgens eene uit Weenen ontvangene telegrafische depêche heeft Z. M. de koning heden morgen aan de civiele en militaire autoriteiten, het korps diplomatiek, den rijksraad en vele partikuliere personen audientie verleend. Het vertrek van Z. M. is bepaald op Maandag den 23sten dezer, zullende zich de koning, na keizer Ferdinand te Praag een kort bezoek te hebben gebragt, des avonds te Dresden bevinden.

— De koning van Pruissen heeft heden den koning der Belgen een bezoek gebragt. De hertog van Brabant is door den keizer tot grootkruis der orde van St. Stefanus benoemd.

WEENEN, 20 Mei. De wapenschouwing, welke heden, in tegenwoordigheid van den koning van Pruissen op het glacis heeft plaats gehad, was zoo luisterrijk en schoon, als er ooit eene te voren werd gehouden. Omtrent 35000 man stonden onder de wapens.

— In Hongarije is de zendeling Ingelmessy in hechtenis genomen. Hij had geruimen tijd gediend in het leger der insurgenten, was later met Kossuth naar Turkije geweken, en kwam met een valschen pas en onder een verdichten naam in Hongarije terug, om aan de zuster van Kossuth, het plan van eene nieuwe ligting van Magyaren te onderwerpen.

ITALIE.

Volgens berigten van Turin, dd. 19 dezer heeft de Kamer van Afgevaardigden in hare zitting van dien dag, de diskussien voortgezet over het wetsontwerp, betreffende de rekrutering van het leger.

BELGIE.

BRUSSEL, 22 Mei. De Kamer van Afgevaardigden heeft gisteren het budget van oorlog aangenomen.

— Men verzekert, dat er bij de Kamer een krediet zal worden aangevraagd, ten einde het paleis van den hertog van Brabant te meubeleren.

STADSNIEUWS.

In de 220ste Staats-Loterij zijn in de 3e Klasse bij de 2e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N° 4163 *f* 5000, N° 14578, 9131, 370 en 11513 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 24 Mei.

BEVALLEN (21 Mei): R. Davids, geb. Dusseldorp, Z. — (23 Mei): J. de Caspares, geb. Struwer, Z. — A. van S. H. Son, geb. Coelho, Z. — J. J. Wierdels, geb. Jorins, D.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 23 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 56, 1840/1842 5 pc. 98¾; 1848, 98¾; Spanje 1—3 pc. 23⅝; Binnenl. 3 pc. 44; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 87.

PARIJS, 23 Mei. Fransche 3 pc. 81,15, id. 4½ pc. 103,75; Bank-Aktien —,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. —; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 44¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. 102¼; Metall. 5 pc. 88⅛.

WEENEN, 23 Mei. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94¾; Bank-Actien 1448; Wissel op Londen 10.39; Zilver 8¼.

FRANKFORT, 23 Mei. Met. 5 pc. 87¾; A 5 pc. 87¾; 2½ pc. 43¾; Bank-Actien 1610; Darmst. Loten fl. 50 99¼; id. fl. 25 32; Badensche Loten fl. 50, 71½; id fl. 35, 40½; Nassausche fl. 25, 28½; Holl. 2½ pc. 63¼; [illegible] 4 pc. 95½; [illegible] Wissel op Weenen 111¾.

NAGEVOLGDE PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	*f* 27,55	a —	Pruissische . .	*f* 34⅞	a —
Napelsche . .	- 25,25	,, —	Spaansche . .	- 2,46	,, —
Div. in £St. .	- 11,75	,, —	Hamb. Russ. .	- 56¾	,, —
Eng. Russen .	- —,—	,, —	Russ. in Z. R.	- 37¼	,, —
Fransche . . .	- 56⅛	,, —	,, Pap. ,,	- —	,, —
Belgische . . .	- 56⅜	,, —	Pools. in Fl.	27⅛	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,80	a 9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	» 5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,80	» 11,90
» Pistolen	» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,45	» 9,55
Baren Goud en Species à *f* 1482,60 per Ned. ℔ fijn à 1½ à 1¾ pc.		

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . . . per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34	» 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	*f* —	à —
» 900 » 700	» 104,90	» 105,—

Koers van het Geld : Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56⅜	Livorno	2/m.	*f* 39½
„	zigt	„ 56 13/16	Napels	„	„ 81⅝
Bordeaux	2/m.	„ 56⅛	Petersburg	„	„ 1,85½
„	½/m.	„ 56⅛	Weenen	6/w.	„ 32¾
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 247	Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 243	Hamburg	2/m.	„ 35 1/16
Bilbao	„	„ 244	„	zigt	„ 35¼
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m	„ 11,77½
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,85
Genua	2/m.	„ 46⅝	Rotterdam	„	⅛

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	23 MEI 4½ u. gebl.	24 MEI 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	64 13/16	64 9/16 a	64 1/16	64 9/16
Dito Dito	3	76⅛	76 1/16	76¼	76 1/16
Dito Dito	4	95 13/16	93½	95 1/16	95 1/16
O. I. Leening 1844	4		95⅛		
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	128½	128½		
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		53	53		
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	1	23⅛	23⅞		
Dito	3	48¼			
Dito Binnenl. à 6/m.		43⅞	43 13/16	43⅞	
Coup. Bewijzen.		6 5/16	6 7/16		
Amortisable Schuld		5 9/16			
PORTUGAL te Londen	5	39¼	39 9/16		
Dito Dito	4	37¼	37½	37¾	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	109¼	109⅝		
Dito Dito 1828 en 1829		108	108		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97 13/16			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	93⅝	93¾		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		92½			
Dito bij id. 5de Serie	4	92¼	92¼		
Cert. te Hamburg	5	104¾			
Inschrijving in Assignat.	6		74⅛		
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4	87½			
Dito Aand. à fl. 500		164½			
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅞			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	84 1/16	83 11/16	83⅞	
Dito 1847	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Dito 1851	2½	43¼			
Dito 1849	5	94½	94 3/16	94½	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	94½	94 3/16	94¼	
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito . . » 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt	99⅝	99		
BRAZILIE te Londen 1824	5	99⅛			
Dito Leening 1843	5	100⅞			
Dito £ 200					
PERU	5½	86			
MEXICO Nieuwe	3	26	26	26 1/16	
VENEZUELA à £ 100	3½	38½	38⅛		
GRENADA à £ 100	2				
Dito Uitgestelde					
EQUADOR à £ 100		4⅜			

Louisiana 5 pCt. 100¼ ; Grieken 5 pCt. 7 5/16, ⅜.

De beurs was heden over het geheel flaauw gestemd met weinig handel.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 23 Mei. Meekrap werd heden weinig aangevoerd, en is er niet veel gedaan, door de verhoogde vraagprijzen. Het artikel staat vast, en er is aan geen teruggang te denken.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 23 Mei. Rogge Verkocht: 141/2 a Archang. *f* 194 1/m. — Moutwijn *f* 16, Jenever *f* 19,50; Amst. Proef *f* 20,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 23 Mei. *Koffij.* In herkoop zijn heden gedaan 1400 b. Dom.; Brazil is niet aan de markt.

Granen. Rogge ferm met veel omgang.

Geraffineerde Suiker. Er zijn gedaan 100,000 k. fijne Brooden, te leveren in Junij en Julij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 23 Mei. A. H. Wehdemeyer [illegible], Suriname.

UITGEZEILD:

HELVOET, 22 Mei. M. van Wachtendonk, Proteus, Batavia.

ZIERIKZEE, 22 Mei. B. J. Muller, Delft, Banjoewangie naar Middelburg.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Wierikx v. Batavia in Helvoet binnen, rapporteerd gepraaid te hebben: Den 12 April, op 2° 57' N. Br, 21° 44' W. L. Maria Adriana, Kapt. van der Held Szn, v. Rotterdam n. Batavia. jonge jan, Kapt. Hoogstraten, v. dito n. dito aan boord was alles wel.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Constantia, Kaleshoek: 492 sch. Tin, N. H. M.; 537 kranj. Suiker, van der Kun en van Schelle; 244 kranj. dito, 1 partij Sapanhout, 2400 b. Bindrottingen, J. R. Veder; 3050 b. Rijst, Groné en Sander; 30/1, 5/2 legg Arak, Nijgh en C°.; 75/1, 50/2 legg. dito, Oudorp Merck van Alphen; 2 Ledeboer; 1352 stuks Huiden, Kreglinger en C°.; 23 k. Indigo, Vink en C°.; 63 k. Gom Damar, Ed. Servoys; 2 v. Foelie, 1 k. Notenmuskaat, van Daura en Versteeven; 1232 kranj. Suiker, Order.

— Otto, Flens Jnzn., 5749 b. Koffij 2646 kann. Suiker, 1079 sch. Tin, 1 partij Sapanhout, 2637 b. Bindrottingen, N. H. M.

— Reyerwaard, Wierikx, 2195 b. Koffij, 1560 kann. Suiker, 590 sch. Tin, 960 b. Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 24 Mei in lading naar:

Keulen	H. Felten, Coln N°. 1.
„	J. Noll, Josephine.
Ludwigh. & Heilb.	Ph. Hartman, Eleonora.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Manheim	J. M. Kimpel, die Harmonie.
Weesel	A. Balk, Alma.
Urdingen & Ruhort	B. Brinkkamp, Twee Gebroeders.
Dusseldorp & Neus	H. Polman, Niederrein N°. 4.
Fankf., Coblentz en Manheim	H. C. Brilmeijer, Frankf. N. 10.

Rhijnoogte. ARNHEM 23 Mei 2 el 93 duim.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 23 Mei, in het O. Z. Heeren Logement.

N° 1. Twee Huizen, Achterhuizen en Erven, Zwanenburgwal, C 382 en 381; *f* 8100, *f* 100, G. Moele.

2. Een Huis, Tuin en Erve, Egelantiersgracht, NN 55; *f* 2545, *f* 70, G. van Heerde.

3. Een Huis en Erve, Rokin, E 161; *f* 10050, *f* 900, P. Baay, Jr.

4. Een dito, Heerenstraat, RR 241; *f* 4000, *f* 250, P. Subiese.

5. Een Huis, Achterhuis en Erve, Kattengatsburgwal, L 722; *f* 2075, J. H Geselschap.

6. Een dito, Langestraat, SS 173; *f* 1400, *f* 16, J. F. Schutte.

7. Twee Huizen en Erven, Katersteeg, JJ 465 en 466; *f* 1625, *f* 70, J. Meijerink Meijer.

9. Een Huis en Erf, Rozenstraat, EE 282; *f* 1500, F. Reysenbach.

10. Het Buitenverblijf *St Domingo*, Kleine Houtweg, bij den Haarlemmer Hout, Q 189; *f* 1450, *f* 900, J. Karseboom.

12. Een Huis en Erve, St. Janstraat, J 246; *f* 2825, G. Moele.

13. Een dito, Elandsgracht, GG 253; *f* 1650, *f* 20, P. D. Lusink, Jr.

14. Een dito, Brouwersgracht, QQ 32; *f* 1500, *f* 20, Op[illegible]

15. Een dito, Zoutsteeg, II 104; *f* 2075, *f* 25, D. de Vriend.

16. Een dito, Ridderstraat, N 208; *f* 500, P. D. Lusink, Jr.

17. Vier Huizen en Erven, Hoedenmakerspad, G 91, 92, 94 en 95, *f* 1587, J. F. Schutte.

18. Een Huis, twee Achterhuizen en Erven, Egelantierstraat, NN 326 à 28; *f* 860, *f* 20, D de Vriend.

19 Een Pakhuis en Erve, Lijnbaansgracht, DD 334; *f* 2500, Opgehouden.

20. Een Huis, Tuin en Erve, Palmgracht, QQ 819; *f* 524, *f* 3, J. F. Schutte.

N° 8 en 11 zijn niet geveild.

ADVERTENTIEN.

(2905) Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 85 jaren, de Wel-Eerwaarde Heer HENDRICUS AMBROSIUS VAN OLMEN, R. C. Priester en Pastoor binnen deze stad, voorzien van de HH. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.

BREDA, den 19 Mei 1853.

Eenige en algemeene kennisgeving.

MARMER.

MAGAZIJN van SCHOORSTEEN-MANTELS, ALTAREN, DOOPVONTEN en WIJWATER VATEN in alle genres, naar de nieuwste modellen, als moderne, renaissance, gothique, rocaille enz, verder TRAPPEN, TAFELBLADEN, PLINTEN, PARQUET-VLOEREN en meer andere tot dit vak behoorende artikelen bij

J. BOLSIUS, Archte.

's HERTOGENBOSCH, Verwerstraat.

NB. Door de mechanische bewerking dezer marmers zijn dezelve buitengewoon zuiver en schoon en zeer laag in prijs. (2906)

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK

à 1½ en 2 Ct. de Pagina.

De Muzikale Correspondentie te 's Gravenhage, [illegible] *Wijk B.* 186,

Heeft in minder dan DRIE jaren reeds meer dan DUIZEND diverse Muzijkwerken uitgegeven, welk getal maandelijks met 30 à 40 nieuwe en klassieke werken vermeerdert.

Door middel van DECALQUE, is die snelle uitgave mogelijk geworden.

Heeren Muzijkmeesters in het bijzonder wordt deze goedkoope Muzijk ten dienste hunner leerlingen aanbevolen.

Buiten inteekening wordt de prijs verdubbeld, *men betaalt alsdan nog niet de helft der prijs van de gewone plaatdrukmuzijk.*

Het Depôt, de Catalogus en het Prospectus zijn voorhanden te *Amsterdam* bij L. ROMIJN in de Kalverstraat en B. EISENDRATH O. Z. Voorburgwal, N°. 216., en voorts bij de correspondenten in alle steden van het Rijk. (2749)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een onfeilbaar middel bij een algemeen verval van krachten, zwaarmoedigheid, hoofdpijnen, enz.*

Lijders van dezen aard, of wat genoegzaam daarmede gelijk staat diegenen, welke behebt zijn met zenuwziekte, geelzucht, waterzucht, leverziekte, (al hetwelk veelal uit een en dezelfde oorzaak voortspruit) behoorden de pillen van Holloway te gebruiken. Derzelver eigenschappen zijn dusdanig, dat zij de ziekte als met den wortel uitroeijen, door de oorzaak weg te nemen. Zij versterken het ligchaam, verlevendigen den geest, zuiveren het bloed en brengen den patient eindelijk tot een volmaakt gezonden staat terug. Zij zijn ook bijzonder aanbevelingswaardig in gevallen van gebrek aan spijsvertering,

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2 10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2748)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en wordt met succes gedebiteerd:

DE KATHOLIEKE

KERKREGELING

IN ONS VADERLAND,

DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Prijs 20 Cents.

WOORD

VAN EEN

EENVOUDIG BURGERMAN,

AAN

ZIJNE LANDGENOOTEN,

BIJ DE TEGENWOORDIGE AANGELEGENHEDEN.

Prijs 20 Cents.

EEN DORPSPRAATJE

OVER

DE BISSCHOPPEN.

Prijs 20 Cents.

HET

VOORGEBORGTE

[illegible]

ANDERE GEDICHTEN

VAN

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Roijaal 8°, gebonden in karton. Prijs . . . *f* 1.60

GEERTRUIDE VAN OOSTEN.

Geschiedenis van een Delftsch Begijntjen,

UIT DE XIVe EEUW,

door *J. A. ALBERDINGK THIJM.*

Met 2 platen van ED. DUJARDIN in 't formaat van de werken van CONSCIENCE. Prijs . . . . *f* 0.50

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.